

ראו אור | חדש על המדף

המלצת המערכת

ארצו עלולה לשקף את הגורל הצפוי גם לאירופה. לאחר שפרצה מלחמת העולם השנייה זכה סלאסי לעזרה בריטית. הקצין אורד וינגייט נשלח מארץ ישראל כדי לסייע לקיסר הגולה להילחם על ארצו כשם שסייע קודם לציונים.

כפי שמשמע מכינויו הרבים, היילה סלאסי לא היה רק אישיות פוליטית. הוא היה שילוב של מלך וכומר שמלכותו מייצגת גם סמכות דתית. אישיותו שימשה השראה גם לעמים אחרים ברחבי אפריקה, ואפילו לשחורי עור מעבר לאוקיאנוס, ובהם אנשים מג'מייקה שהקימו תנועה חברתית, דתית ומוזיקלית שנשאה את שמו – רסטפארי. כאשר דמות היסטורית זוכה למשמעויות נרחבות מעניין לחזור ולהעמיד אותה על היסוד הביוגרפי. הספר עוקב אחר דמותו המרתקת של תפרי מקונן מלידתו, דרך מאבקי אל הצמרת ודרכו בהנהגת המדינה עד סופו המר. הוא מקדיש תשומת לב מיוחדת ליחסים הקרובים ומלאי התהפוכות של הקיסר עם ארץ ישראל, ומאוחר יותר עם מדינת ישראל. חגי ארליך הוא חוקר המתמקד באתיופיה, והספר מתבסס על מאגר עשיר של מקורות באמהרית ועל מקורות מהאימפריות האירופיות אשר היו מעורבות באתיופיה, ראו במבט מבחוץ את דמותו של הפוליטיקאי העולה והוא היה חידה בעיניהם. המחבר מציג את המשמעויות השונות שייחסו לדמותו של היילה סלאסי, אך גם דואג להשיב אותו למידת בשר ודם הנאבק על מקומו בעולם.

היילה סלאסה אריה יהודה, מלך המלכים

חגי ארליך

מזגנס, תשע"ט, עמ' 262

כותרת הספר וכותרת המשנה שלו מכילות שלושה מהכינויים של מושא הביוגרפיה: ראס תפרי מקונן. הכינויים, התארים והשמות השונים המלווים את האיש המסקרן מבטאים פנים ומשמעויות שונות של אישיותו. תפרי מקונן היה בן אצילים אתיופי שטיפס לגדולה, היה ליורש העצר של הממלכה, קיבל את תואר האצולה ראס שפירושו המילולי ראש, ולאחריו את התואר נגוס – מלך – והיה לקיסר האימפריה האתיופית ולאיש החזק באזור קרן אפריקה במשך כחמישים שנה. בניגוד למנהיגים אפריקנים אחרים הוא הבין את הכוח הגלום בתרבות המערב וחתר למודרניזציה של המדינה שבה שלט ביד רמה, אך לא ויתר על היאחזות גאה בשורשים העתיקים של ממלכתו, ממלכה נוצרית שבית המלוכה שלה יחס עצמו במשך מאות שנים לשלמה המלך.

ב-1936 נכבשה אתיופיה ללא מאמץ של ממש על ידי שליט איטליה תאב הכוח בניטו מוסוליני, והקיסר היילה סלאסי שנמלט מארצו הגיע לחבר הלאומים – שאליו דאג להתקבל כבר בראשית שנות העשרים – והזהיר את המדינות החברות בו כי התעלמות מהתוקפנות של מוסוליני כלפי